

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Nr. 6756 Pres. 1910.

IOAN,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania și Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitului cler și popor din arhiepiscopia noastră transilvană, dar și îndurare dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Christos.

Un strigăt mare de nespusă durere și desperare, dela mai multe mii de frați și compatrioți ai noștri din părțile Bănătlui, ajuns și la noi, ni-a umplut și inima noastră de durere, de jale și compătimire.

Acel strigăt desperat și dureros ne vestește, că în zilele trecute un potop, o vărsare mare de apă, ca și care nu s'a mai pomenit, a inundat și a ruinat vre-o 30 de comune, ducând cu sine tot ce era în cale, înecând mulțime de oameni și vite, surpând și prăbușind mulțime de case și locuințe, nimicind toate sămănăturile ce i-au stat în cale, mai ducând cu sine și suprafața pământului sămănat, și lăsând în urma sa petriș și stânci neproductive.

Tot acel mare strigăt de durere ne mai spune, că cei atinși de acea nefericire, scăpați cu viața, unii deplâng pre morții lor, alții pierderea caselor și a vitelor lor, și apoi toți împreună deplâng pustiirea sămănăturilor și a câmpurilor lor, și preste acestea și mai amar deplâng lipsa hranei de toate zilele, pentru ei și familiile lor.

În asemenea stare desperată nu le remase acelor nefericiți decât singura mângâiere și nădejde în bunul Dumnezeu, mângâierea și nădejdea că El, carele, poate pentru păcatele lor, i-a certat atât de greu, după asemenea certare grea își va întoarce iarăși nemărginita sa milă spre ei, indemnând și mișcând inimile cele bune ale celor cruțați de asemenea urgie, să le tindă mâna de ajutoriu întru alinarea durerilor lor.

Și iată, că ei nu s'au înșelat în nădejdea lor, căci mai întâi Majestatea Sa gloriosul nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I. a grăbit a le trimite un ajutor de o sută de mii coroane. După Majestatea Sa a urmat ajutoriul înaltului guvern al patriei cu altă sută de mii coroane, apoi au mai urmat și unele societăți și alții binefăcători din înalta societate, cu diferite oferte mai mari și mai mici.

Afară de acestea înaltul guvern a mai binevoit a dispune, ca și în comitate să se compună comitete de ajutorare, cari să adune milă pentru cei nenorociți.

În fața acestora ni se impune și nouă sfânta datorință, mai înainte de toate a mulțămii preabunului Dumnezeu din adâncul sufletului nostru, că pe noi ne-a ferit de asemenea nefericiri, iar mulțămia noastră să ni-o manifestăm și prin fapte bune, cătră Dumnezeu și cătră deaproapele.

Faptele cele bune cătră Dumnezeu să ni le arătăm prin regulata cercetare a bisericii și prin pă-

zirea și ținerea legii sale celei sfinte, iar faptele cele bune cătră deaproapele să ni le arătăm prin ajutorarea și sprijinirea celor nefericiți în toate năcazurile, lipsele și nefericirile lor. Căci așa zice Domnul, că: *ori ce bine vom face celor nefericiți, Lui am făcut.*

Poate nici când n'a fost mai mare lipsă, ca și acum, de a face voia Domnului și a veni și noi în ajutorul fraților noștri atât de greu urmăriți de soarte. Căci dacă și cei de alt neam, îndurerați de nefericirea lor, grăbesc a le tinde ajutoare însemnate, atunci cu atât mai mult trebuie să facem noi aceasta, noi cari și după limbă și după lege suntem mai aproape de ei. Noi, cărora sfânta mama noastră biserică la toate ocaziunile ne amintește nu numai cuvintele Domnului: „*Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui*”, ci și învățăturile înțeleptului Solomon, care zice: „*Din pănea ta dă și celor flămânzi și din hainele tale și celor goi, căci cel ce se îndură spre cel lipsit, dă împrumut lui Dumnezeu, care răsplătește toate după dreptate*”.

Dorind și noi a urma sfintelor învățături ale Domnului și a ne împlini marea și sfânta datorință creștinească: venim și din parte-ne în ajutorul celor nenorociți cu modestul nostru *obol de 1000 cor.*, și într'una cu aceasta a vă ruga și pe voi, iubiților noștri fii sufletești de ori ce stare și pozițiune, și anume, pe toți frunțașii noștri, pe toți preoții și învățătorii și pe toți poporenii noștri mai cu dare de mână, să urmați și voi sfintelor învățături ale Domnului, oferind și voi din prisosul cu care v'a binecuvântat Dumnezeu obolul vostru la alinarea durerilor fraților noștri nefericiți.

La asemenea mare nefericire să nu se scuze nimeni cu sărăcia, căci deși nu suntem atât de avuți ca și alții, suntem însă mulți, și dacă fiecare dintre noi va contribui cu câte ceva, vom alina măcar în parte suferințele celor nenorociți.

Aceasta să o facem cu atât mai vârtos, și pentru că să nu ne critice străinii, că ei s'ar interesa de nenorociții frați mai mult decât noi.

Spre scopul acesta vă însărcinăm pe voi toți iubiților preoți, ca în cea mai de aproape Duminecă să cetiți această carte pastorală poporenilor voștri în biserici după terminarea serviciului divin și să o comentați și din parte-vă, prin espuneri și vorbiri acomodate, indemnând și voi pe iubiții voștri poporeni la ajutorarea nenorociților noștri frați, când vor ajunge pe la casele lor bărbații încredințați cu colectarea.

După aceea în fiecare comună bisericască să se aleagă un subcomitet de câte 3—4—5 frunțași din comitetul parohial, cari cu câte o listă ce o va face preotul și o va da fiecărui colectant, să meargă pe la casele tuturor parohienilor și să roage separat pe fiecare poporean să contribuie cu cât va binevoi la ajutorarea fraților noștri nenorociți. Contribuirile ce le vor da poporenii să se înscrie în lista primită dela

preotul, dimpreună cu numele dăruitorului, pentru că să se poată publica și în jurnale.

Colecta să se înceapă îndată după primirea acestei provocări, iar banii colectați să se transpună casei consistoriului arhiepiscopale, de unde apoi se vor trimite la destinațiunea lor.

Rugând ferbinte pe bunul Dumnezeu, să miște inimile tuturor și la acest ajutoriu, atât de necesar fraților noștri, cu binecuvântare arhierască am ramas

Sibiu, în 10/23 Iunie 1910.

Al vostru tuturor

de tot binele voitoriu

Ioan Mețianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Istoriografi ruși și bisericanoastră

de Dr. Silviu Dragomir.

II.

Dacă articolul Arhimandritului Arsenie tipărit la 1870 la noi a fost trecut cu vederea, atunci putem să ne bucurăm, că scurtele schițe a bisericii bulgare, sârbești și românești scrise de profesorul academiei spirituale din Moscva E. Golubinski nu au împărțit aceeași soartă. Partea privitoare la biserică românească din aceste schițe a fost tradusă și publicată în românește de *Caraciovian*, și astfel ea a fost utilizată și de istoriografi noștri. De aceea nu vom stăruia mai mult asupra acestei părți, căci ar trebui să reluăm lucruri, pe cari le-au spus alții înaintea noastră. Cu toate acestea ne oprim puțin și la acest op.

Autorul E. Golubinski este unul dintre cei mai bine informați istoriografi bisericești. Istoria bisericii rusești tipărită de dânsul a fost foarte bine apreciată, cu toate că doi istoriografi cunoscuți Arhiepiscopul Filaret și laicul Muraviev, edaseră două lucrări de felul acesta. Dar în iubirea lor față de biserică ortodoxă și pentru rolul conducător ce-l au Rușii astăzi în această biserică, cercurile bisericești cereau un op, care să trateze mai pe larg biserică bulgară, sârbească și cea românească. Această misiune a luat-o asupra sa Golubinski, tipărind „Schițele” sale scurte din istoria bisericii bulgare, sârbești și românești. Că lucrarea sa nu e lipsită de greșeli, aceasta a recunoscut-o singur și de aceea a promis a îndrepta greșelile și neajunsurile ce i se vor arăta. „Ne place a crede — spune în prefață — că această carte nu va fi cu totul inutilă pentru Bulgari, Sârbi și Români. În tot cazul însă îi rugăm să nu uite, că a fost scrisă nu pentru ei, ci înainte de toate pentru Ruși, și dela un străin au multe motive a nu pretinde așa de mult, ca dela un scriitor al lor”.

După cât știm însă Golubinski n'a mai continuat cercetările și până astăzi n'a apărut a doua ediție din „Schițele” sale.

Cred a nu fi de prisos să stăruim aici la partea, ce privește bi-

serica sârbească din Ungaria. O fac aceasta, pentru că are mare importanță și pentru noi. Golubinski a fost cel dintâi, care a cercat să stabilească numărul episcopilor din Bănat și Ungaria, episcopii, pe cari el le-a numit sârbești. Recunoaște însă, că înainte de începutul imigrațiunii sârbești, adică sfârșitul sec. XV și la începutul sec. XVI, Românii aveau, deși nu episcopi, dar preoți proprii hirotoniți în țara românească, sau în Bulgaria învecinată. Cu venirea Sârbilor s'au supus și Românii episcopilor sârbești, și mai departe nu se poate urmări istoria bisericească a Românilor bănățeni.

O astfel de episcopie sârbească a fost — după Golubinski — cea din *Ienopole — Timișoara*, al cărei istoric îl face după cronica sârbească a lui George Brancovici. Afară de episcopii Matei, Sava și Longin mai amintește însă, de sigur greșit, și pe Nicanor și Iosif, pe baza unor însemnări rusești¹⁾. Luându-se tot după istoricul sârbesc I. Raici afirmă, că deodată cu episcopia din Inău a fost întemeiată și cea din Arad, care apoi a fost împreunată cu cea din Inău.

Episcopia din Vârșet nu o ține așa de veche ca L. Böhm²⁾, care îi pune datul întemeierii la sfârșitul veacului XV. Abia la începutul veacului XVII se amintește episcop în Vârșet *Simeon*, în 1622 *Antonie*, iar la 1663 mitropolitul *Teodosie*.

Golubinski aduce aici și mărturia patriarhului din Ierusalim Hrisant, care în al său *Sintagmaton*, scris după anul 1699 și tipărit la 1715 înșiră următoarele episcopii sârbești: 1 mitropolia din Buda, 2 mitropolia din Bacica, 3 mitropolia din Carloviț și Sirmiu, 4 episcopie din Inău (*επισκοπή και ἱεροπόλεως*) 5 episcopie din Giula și Lipova (*Γιούλης και Λιπόβου*) și 6, episcopie din Pojega. Golubinski crede, că aceste scaune episcopicești au existat înainte de venirea Sârbilor în Ungaria, adică înainte de anul 1690.

Astăzi când știm mai mult despre aceste episcopii putem constata, că Golubinski nu a fost în clar nici cu numărul nici cu cuprinsul episcopilor din „țara ungurească”. Episcopia din Timișoara a fost doară împreunată numai puțin timp, sub Isaia Diacovici, cu cea din Inău, altfel formau două eparhii separate. Iar înainte de 1700 nua existat în Arad scaun episcopesc, ci acesta s'a întemeiat după ce a încetat episcopia din Inău. Patriarhul Hrisant a fost rău informat despre episcopiiile acestea, pentru că spre pildă în Carloviț înainte de venirea Sârbilor sub Arsenie Cernoieșevici nu a existat nici când scaun episcopesc. Ce privește caracterul episcopilor din „țara ungurească” nu se poate spune, că a fost sârbesc, pentru că de fapt Românii erau cei mai numeroși în cuprinsul lor. Mai la vale vom avea ocaziune a mai aminti ierarhi din aceste episcopii.

¹⁾ Acești doi au putut să fie episcopi în Timișoara. Despre Iosif avem știre la 1655.

²⁾ În „Geschichte des Temeser Banats”.

Să învățăm dela Sași.

Vizitațiunea dlui Episcop Teutsch în țara Bârsei.

Urmărind cu atențiune raportul cel publicat ziarul sibiian „Tageblatt“ despre aceste vizitațiuni, putem afla multe lucruri bune și de interes și pentru neamul nostru. Este de lăudat, cum știe poporul săsesc primi pe capul bisericii sale, cu însuflețire mare, și cu pompă deosebită. Toate satele împodobite cu verdeață trimit călăreții lor în haine de sărbătoare întru întimpinarea stăpânului. Nu lipsesc nicăiri vorbirile de bineventare la porțile de triumf, și mai ales în fiecare comună doamna preoteasă poartă cuvântul în numele reuniunii femeilor din acel sat. Se ține de mare cinste pentru o săsoaică, când ea este membră la reuniunea femeilor. Aceasta aduce folos mare locuitorilor, căci îngrijește de bolnavi, de înfrumșetarea cimiterului, de industria casnică, etc.

În Hălghiu a zidit reuniunea femeilor și o capelă în cimiter, pentru care dl episcop și-a exprimat recunoștința.

Când vom putea să ne mândrim și noi cu astfel de reuniuni binefăcătoare? Să-și țină de ambiție nobilă fiecare preoteasă, sau notăreșită, sau învățătoare română, să poată aduna țăranele din sat în reuniune, unde să le deștepte mințea și să le nobilizeze inima. Numai reuniunile și însoțirile de tot felul au ținut încheșată o mână de popor săsesc, să nu se piarză printre ceilalți locuitori ai țării. Aceste susțin și disciplina politică la Sași, încât nu se pomenește la ei de nici o oaie răătăcită.

Insoțirile satești pe lângă lucrarea și indemnul preoților și a altor conducători buni, a trezit în popor spiritul de jertfă pentru instituțiile lui culturale și bisericești. Nu este comună săsească în toată țara Bârsei, unde să nu contribuie poporul de bună voie cu 40%, ba în Hălghiu cu 50% la sută, arunc pentru școală și scopuri culturale.

La noi fondul cultural crește foarte încet, și trebuințele sunt din an în an tot mai mari, iară cele 2 procente impuse de sinodul arhidiecezan pentru funcționarii bisericii și ai școlii, pentru unii fără inimă nobilă sunt o sarcină grea, și cer dispensarea dela aceasta; iar la caz contrar amenință cu arătări la organele statului.

De ce nu iau o pildă bună dela Sași? Ei plătesc 50 la sută pentru școli, fără să zică un singur cuvânt de cârtire și indignare. Pentru că în

casa lor și în satul lor stăpânește un spirit bun, și fructele lui sunt așa numitele „starke Bruderschaft und Schwertschaft“, cari păzesc cu sfințenie toate orânduiriile lor.

Se înțelege de sine, că într-o comună astfel organizată lucrările școlii a fost aflate în cea mai bună stare, neeceptionabilă, socotelile bisericii arătau, că administrarea averii au încăput pe mâni bune și de stoinice.

Să învățăm deci dela Sași, cum să ne organizăm pe toate terenele, căci multe mai avem de învățat dela ei și bine ar fi de le-am învățat.

Deschiderea parlamentului.

Sâmbătă la orele 12 din zi s'a făcut deschiderea solemnă a parlamentului ungar, în sala mare a palatului din Buda. Mesajul de tron, citit de Maiestatea Sa, Monarhul, conține programul de muncă al guvernului și al dietei. Îl vom da în întregime în numărul viitor. De astădată anticipăm din el partea referitoare la reformele electorale. În mesaj se spune: „cea mai însemnată problemă, care nu se poate amâna, este regularea din nou a dreptului electoral. Guvernul nostru, cu privire la aceasta chestie, va prezenta camerei, pe baza sufragiului universal, un proiect de lege, care pe lângă conservarea caracterului unitar național al statului ungar, va corespunde cerințelor unei evoluții democratice“.

Maiestatea Sa a plecat Sâmbătă la orele 3 d. a. la Viena. Dieta a ținut ședință Sâmbătă la ora unu d. a. iar casa magnaților la 5 d. a. S'a citit de nou mesajul de tron. Astăzi deputații își prezintă credenționalele, și se împart în secțiuni.

Calitățile indispensabile ale preotului.

Simpatia. Preotul adevărat e preot din naștere și din creștere. O sentință latină zice despre orator, că: nascitur non fit. Viața încă desăvârșește pe preot. Simpatia lui pentru oricine e cea mai de frunte notă a caracterului preotesc. El este al tuturor. În mod instinctiv plânge cu cei ce plâng și se bucură cu cei ce se bucură. El e săritor pentru cel ce se olatină, simte durere pentru cel căzut, și mândrie pentru cel triumfător.

Preotul e destinat a fi prețin personal, și în școala experienței e crescut spre arta preținii spirituale.

Asupra lui dau năvală îndoilele, încercările, ispitele necrutătoare și feluri de năpaste — pe cari are să le învingă, ba să le înfrâneze și stăpânească. Iubește pe copiii cei mici, șglobii, și inima sa nu e lipsită de palpitările tinerețelor, e dornic a se afla în mijlocul zbuciumărilor vieții, și fiind înzestrat cu o imaginație profetică,

cuvântul său poartă pecetea bătrâneții păite. Simpatia lui e spontană și naturală, nu poruncită și artificială.

Viața sa. decurge sub oragul unui veșnice primăveri, în care totul e în pargă, în poleiala tuturor colorilor. În toamă ca stăpânul său, el poate zice: Hrana cu care eu mă hrănesc, voi nu o cunoașteți. Viața lui nu e solitară, e amestecată printre a tuturor, purtând steagul de asupra. Lucrarea sa pastorală nu este o neplăcută sarcină; dacă easte o jertfă, e totdeauna împărțită cu bucurie îmbelșugată: e bucurie neconținută a închina o viață spre facere de bine tuturor.

Numai cel ce nu e înzestrat cu acest fel prețios de viață nu poate da și altora.

Preotul artistul înăscut nu poate vedea în natură un tablou desfatător fără să încerce a-l reproduce cu penelul său; precum muzicianul înăscut văzând o vioară îl cuprinde neastâmpărul de a o lua în mână și a o face să încante și pe alții; precum oratorul înăscut văzând o mulțime de oameni stând nemișcată și neorientată nu se simte pe pace fără a o face să ocolească sângele în ea, să treacă prin toți schinteia electrică a rezolvării de sine, să trăiască într-o răsuflare și într-o hotărâre — așa preotul înăscut, văzând în alt suflet lăncezit și adormit, se atinge de el, îl face să se trezească, să se miște, întărindu-l dacă se clatină, înșănătoșindu-l dacă tânjește, și încurajându-l cu nădejdea biruinței spre care îl cheamă Dumnezeu.

Deși nu este această slojire pentru preot o sarcină îngreunătoare, pe el îl costă mult, căci nu e de nici o valoare acel dar, care nu ne costă nimic. Despre preoți să se zică cea-ce s'a zis despre însuși Mântuitorul: El a luat neputințele noastre și sarcinile noastre le-a purtat. Sufletul lui prin aceasta se îmbogățește, nu scade.

Însuflețirea. Părerea generală e, că preotul între 25—30 de ani e mai îndrăgănit, își întemeiază reputație între 30—40, e respectat între 40—50, de aici în colo e lăsat la o parte, iar pentru restul vieții e designată pensionarea.

Acest mod de apreciere, de altfel acceptat fără bănuială de rea credință și de oameni serioși, e eronat. Unii așteaptă experiență dela preot și preferă preoți în etate.

Această judecată e împrumutată dela profesioniști, iar preotul nu e profesionist. Experiența distinge pe medic, avocat... manufactor. Aplicând acest metod la preoție, greșim.

Poporul nu așteaptă dela preot, ce așteaptă dela avocat ori medic. Dela aceștia cere sfat, dela preot entuziasm.

Oamenii vin la biserică pentru credință, dragoste și nădejde. Dacă n'au acestea nu vin, și dacă totuși vin strică adunarea celorlalți.

Preotul trăiește pentru realizarea între oameni a împărăției lui Dumnezeu. Crede în învederarea celor nevăzuți și în nădăjduirea celor imposibile. Dacă nu e așa, în loc să fie marturul lui Dumnezeu și descoperitorul lui, tăgăduiește și izgonește din viață pe Dumnezeu.

Când preotul nu mai crede în realizarea imposibilului, viața sa preotească a încetat.

El poate fi instructiv, dar nu entuziasmat.

Decădența bisericii provine de acolo, că preoțimea și-a schimbat rolul inspirațional cu cel instructiv.

Pare-că tot mai mult se uită exemplul lui Isus, care s'a ivit în mijlocul poporului celui mai decăzut din epoca omenimei cea mai decăzută și a avut curajul însuflețitor să proclame: *Împărăția lui Dumnezeu e aici și acum, în mâinile noastre, încetați a mai fi răi, începeți a fi buni... ce vreți să vă faceți vouă oamenii* — faceți voi lor.

Tr. Scorebet.

Directorii școlari.

Iată o temă foarte puțin discutată la noi, deși ar trebui să-i dea importanță cuvenită oricare bărbat pus în serviciul instrucțiunii. Este vorba de directorii școlari dela școalele elementare române. Școala română are a se lupta încă și astăzi cu multe neajunsuri simțite, interne și externe. Pe unele locuri școalele noastre nu corespund ca edificiu, pe altele să simte lipsa de organizație, de disciplină între învățători. Ar fi timpul suprem, ca aceste neajunsuri să fie odată sanate. Azi necesitatea înființării directoratului, ori reformarea oficiului de director școlar la școalele noastre confesionale — se impune mai mult ca ori când. Căci ce vedem azi? Multe școli, la cari funcționează câte 3—4 învățători, nu au director școlar din sânul lor.

În acest caz, preotul local este și director școlar. Nu mai vorbim de școalele cu unul și doi învățători, căci acolo pretutindenea, preotul figurează ca director școlar. Cine este vina la aceste stări de lucruri? În parte învățători, în parte școalele școlare. Învățătorii întru atâtea pot cădea sub critică, în atari cazuri, că nu poartă destul interes față de afacerile școlare, oricât unii se simt mai bine, dacă nu au de a purta și grija directoratului. În multe locuri apoi școalele școlare intenționate nu voesc a însărcina pe învățător cu purtarea oficiului de director, pentru că să nu-l remunereze cu nimic. Oricare ar fi în sfârșit cauza acestui neajuns, afirm, că aceste stări sunt cu totul în defavorul instrucțiunii școlare și păgubitoare pentru interesele sociale ale poporului. Știm bine, că relațiile dintre învățători și preoți sunt astăzi — prin cele mai multe locuri — cam încordate. Învățătorul ca director școlar, drept zis, va trebui în orice împrejurări să servească pe colegii săi cu sfaturi și îndigări, va trebui să fie un factor neeceptionabil în tot ce privește instrucțiunea școlară și educația.

...Directorii școlari trebuie să fie înalte de toate bărbăți devotați școlii și învățământului. Ei trebuie să dea directive sănătoase în mersul învățământului școlar. Ei trebuie să fie stălpul în jurul căruia să se învârtă activitatea celorlalți bărbăți împreună muncitori în agrul culturii noastre. Dacă călătorii aflători pe un vapor, care își urmează calea pe imensul Ocean, au neapărată trebuință de compas spre a le arăta direcțiunea și țelul spre care năsuiesc, precum au și lipsă de un căpitan conducător, apoi nici școala nu poate fi lipsită de o atare busolă și de conducători, cari prin o privire mai ageră să fie în stare să pătrundă prin negura deasă a viitorului, cari cărmăsi intelectuali, în carul de față, trebuie să fie directorii școlari. Nu voiesc nici decât să jignesc pe cineva în sentimente, când dau loc expresiunii, că cei mai mulți preoți ca directori școlari stau departe de cunoașterea tainelor științei pedagogice. De mulțorii preotul, ca director școlar, din bunăvoință vrea să sară în ajutor învățătoru-

FOIȘOARĂ.

Strofe.

Ce e viața? Un lanț lung de dureri,
O luptă încordată pentru o pâine amară.
Aștepti să treacă astăzi, cum a trecut și ieri,
Să te ngrijești de mâne, făptură proletară.

Unul trece, altul vine,
Doar prezentul e ce este,
Viitoriul nu ți-e sigur
Iară de trecut nu-ți pasă.
Poarta lumii ți-e deschisă,
Și pe lângă toate-aceste,
Ești ridicol să-ți faci visuri,
Când nevoia nu te lasă.

Când în haosul vieții
Lupți, ca barca fărâmată,
Bietul orier se frământă,
Și odihă nici un pic,
A ta minte vâlmășită,
Ca și marea turburată,
Făurește-un teanc de planuri
În o lume de nimic.

Trupul cere mbrăcămintă,
Gura cere de mâncare,

Ea nu vrea să ție seamă
Că ai, sau nu ai să-i dai!
Ce te miri atunci că astăzi
Fiecare, mie și mară,
Cere dreptul la viață
Și viața la-l său trai?!

De aceea ești ridicol
Să visezi și să-ți faci planuri
Frământând a tale gânduri,
Când nevoia nu te lasă.
Lumea e cum este lumea,
Iar de tine cui ce-i pasă,
Nimenia nu mai întreabă
De un singur spic din lanuri!

El. Măg.

De bună credință.

De Sânz.

„Peirea ta din tine“...

A trecut preste noi dezastrul potopului alegerilor parlamentare; să mulțămim lui Dumnezeu, că ne-a oprit pe uscat corabia credinței în mila lui și mântuirea noastră!

Cer voie redacțiunii acestui amvon al libertății opiniilor pentru a pune în lumina cea adevărată situația.

A fost odată o întrupare măiastră a geniului românismului, întemeietor de așezăminte...

Treizeci de ani „luptă bună a luptat, credința a păzit“.

El a fost piatra temeliei aruncată pe care găsindu-o s'a înălțat pe ea biserica noastră națională...

Și a trecut vreme și „într'ai săi a venit și ai să-i nu l-au primit“...

„Nu judecați, ca să nu fiți judecați“, că „nu știți ziua, nici ceasul“...

Zis cu pilda aceasta:

Într-o țară, unde sunt mulți „săraci cu duhul“, mulți chemați, puțini aleși, mulți „goniți pentru dreptate“... *Păstorul* cel bun își pune sufletul pentru oi...*)

La împlinirea vremii i-a vestit *Păstorul* lui Ingerul Domnului, că el „va găti mântuire poporului seu, păzind „mielușei lui Dumnezeu“, că „a unora ca acela este împărăția cerurilor“.

Păstorul a intrat pe ușă și a zis: „N'am venit să stric legea, ci să o împlinesc“.

Binevestind Ingerul Domnului *Păstorului*, că „va găti mântuire poporului său“, dând *Cesarului* ce este a *Cesarului*, și lui Dumnezeu, ce este alui Dumnezeu și deslușind cu aceasta și pilda alegerii neghinei din grâu, el va îndeplini învățătura Scripturii: „credința fără fapte moartă este“.

*) Școale.

Trecând prin cele patruzece zile de ispite și peste *Golgotha*, „mântuire a gătīt poporului său“...

După pilda din *Muntele Olivilor*, cu ramura „păcii“ în mână „*Părintele*“ propovăduiește adevărul veclnic:

„Fericiti veți fi, când vă vor batjocori pre voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind, — pentru mine“.

Cuprinsă de focul vecinic al dragei stei pentru Mântuitorul lumii, *Magdalena**) l-a uns picioarele cu mir, și le-a șters cu părul său.

Și arătându-i câmpurile de mătăasă, pădurile de finici, turmele de oi, cu mielușei nevinovați și poporul prosternat, toate-toate așternute la picioarele lui, — l-a implorat cu glas vrăjit:

De ce nu vrei să fi împărat peste acest pământ binecuvântat?... Toate vor fi ale tale... Numai un cuvânt: *Da!*

— Împărăția mea nu este din lumea aceasta... Eu am venit dela Tatăl și mă voi întoarce la Tatăl... Când nu voi mai fi eu voi, atunci se va deschide Testamentul**) meu...

...El nu a murit, — ci viu va fi în veci!

*) Neamul nostru.

**) Noul Testament.

lui cu vre-un sfat, dar aceasta neaflându-l potrivit, ori chiar dezastruos pentru învățământ, se opune ori îl îngroapă în pulberea uitării. Din aceasta se naște apoi ură și neînțelegere între preotul-director și învățător. Este lucru natural, că preotul având pregătire pentru o altă carieră, nu poate fi lamurit și cu chestiunile de instrucțiune pe terenul școlar, — rămânând deci acelea în sarcina celor ce le practică.

În interesul școlii, instrucțiunii și pentru buna armonie ce trebuie să domnească între conducători și popor, eu aflu de dorit a să reforma oficial de director școlar, așa că unde numai se poate, directorul școlar să facă parte din corpul învățătoresc. Interesele sociale ale poporului nostru pretind concurență armonică din partea conducătorilor, și aceasta numai atunci se va putea întâmpla, când ei înșiși se vor sprijini reciproc în munca lor.

N. Hamse.

NOUTĂȚI.

Starea sănătății Reginei României. Venerabila doamnă *Emilia Raftiu* din Sibiu, interesându-se de starea sănătății Maestății Sale, Reginei Elisabeta a României, a primit dela castelul Peleş din Sinaia următoarea telegramă îmbucurătoare: „*Maiestatea Sa Regina mulțumește de iubirea Dvoastră. Acum este mult mai bine. Sperăm în curând în sănătoșarea.*”. Credem, că cetitorii ziarului nostru vor lua act cu bucurie despre cuprinsul telegramii.

La Sinaia. Regele și regina României, cu începere de Joi, și-au luat reședința de vară la Sinaia.

Parastas. Împlinindu-se anul dela moartea protopopului din Brașov Bartolomeu *Baiulescu*, s'a oficiat Duminecă, în 26 Iunie, un parastas solemn în capela cimiterului din Groaveri. Au asistat la parastas amicii, cunoscuții și familia mult regretatului protopop brașovean.

Dela Reuniunea femeilor române din Sibiu. Suntem informați, că „Reuniunea femeilor române din Sibiu” a cumpărat casele și frumoasa grădină din Berggasse Nr. 9. După renovarea și adaptarea potrivită a caselor, aici se vor instala școala industrială și cea de menaj, cari având local propriu și corăspunzător vor lua, fără îndoială, avântul dorit de toți. Amândouă școlile au meniune frumoasă și merită să fie sprijinite din partea publicului nostru.

Promotie. Miercuri în 22 Iunie a depus ultimul riguros juridic Dl. *Romulus Curta* fiul părintelui Ioan Curta din Bundorf, și Sâmbătă în 25 a fost promovat doctor în științele juridice.

— Dl. *Valeriu Hango*, fost stipendist al Fundațiunii Gozdu, a fost promovat Duminecă la Universitatea din Cluj doctor în științele juridice.

Mulțamită. Marele mecenat al neamului *Vasile Stroescu* a binevoit a dăruir pentru „Fondul zidirii bisericii” din Muncel, tractul protopresb. al Lupșei, frumoasa sumă de 500 coroane. Pentru nobila faptă, în numele parohienilor mei vin să exprim marelui binefacător și pe calea aceasta cele mai profunde mulțamite. Muncel, în 12/25 Iunie 1910. *Ioan Handa*, preot.

Domnișoara Lucreția Greceanu, fiica preotului român gr. ort. din Chichiș, com. Treiscaune, M. Greceanu, a făcut cu succes strălucit ultimul examen de profesoară la preparandia superioară de stat din Bpesta. Studiile de specialitate sunt: matematica și științele naturale.

Cununie. Joi s'a celebrat în catedrala gr. ort. română din Arad de către P. S. Sa, Episcopul *Ioan I. Papp* cununia religioasă a domnului Dr. *Ioan Garoiu*, avocat cu dsoara *Florica Șerban* din Arad. Dorim viață fericită tinerei perechi.

Al 158-lea! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit ajutorul statutar, după răposatul membru Ioan Ardelean, fost cursor consistorial pensionat. Acesta este al 158-lea caz de moarte în sânul Reuniunii rom. de înmormântare sibieni.

Universitatea săsescă. În 12 Iulie n. se va face alegerea de deputați la adunarea generală a universității sásesti și a celor 7 județe, — cu mandat dela 1910 până la 1912. Alegerea se face în aceeași zi în toate cercurile.

Pentru frații nenorociți din Caras-Severin. Comitetul „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu”, a luat laudabila hotărâre de a aranja *Duminecă la 3 Iulie a. c.* în sala dela „Unicum”, o convienire socială împreună cu cântări, delamatiuni, joc, etc. al cărei venit net este destinat pentru frații nenorociți în urma potopului din comitatul Caras-Severin. Avem speranța, că această întreprindere nobilă și umanitară a meseriașilor noștri va fi sprijinită cu căldură de toți cei buni și binesimțitori ai noștri.

Bursa Șaguna urmând a se acorda în cursul lunii Iunie, tinerii teologi din Ardeal sau Ungaria cari ar dori să o dobândească sunt înștiințați, că la 29 Iunie st. v. (12 Iulie st. n.) se va aduna la București comisiunea compusă din pâr. Arh. I. Scriban, dl. N. Dobrescu (prof. la facult. de teol.) și dl. N. Iorga care va examina lucrările scrise și tipărite pe cari le vor prezenta candidații, cari vor fi examinați și oral. Examinarea se va face începând la orele 9 dim. în localul Ligii din str. Lueger, 1 (fostă Fântânei).

Fiul lui Teodor Roosevelt, cu acelaș nume, s'a căsătorit în săptămâna trecută cu Miss Eleonora Butler în Newyork. Au asistat la celebrarea cununiei o mie cinci sute de invitați. Mulțimea uriașă, care dorea să vadă pe noii căsătoriți, a așteptat afară de biserică, unde 150 de poliști susțineau ordinea publică.

Tribunalele militare din Rusia lucrează și acum cu multă râvnă: în Maiu a. c. au rostit 77 de condamnări la moarte.

Inmormântarea jertfelor vasului francez submarin „Pluviose” s'a făcut Mercuri în Calais cu o strălucită pompă. Douăzeci și șapte de ocoșige erau acoperite cu numeroase flori. Serviciul divin l-a oficiat episcopul de Arras, fiind de față presidentul republicii Fallières cu ministrii și reprezentanții camerelor. Fallières a rostit o frumoasă cuvântare în memoria marinarilor morți pentru binele patriei.

Boala turbării scade. Parisul și împrejurimea sa era mai de mult ținutul cel mai bântuit de turbare. Acum boala aceasta este aproape stănsă. La institutul Pasteur au fost în anii trecuți cam 500—600 de inși mușcați de câni turbați; iar în anul 1909 numărul lor a scăzut la 105.

Jubileul budhismului. Revista din Londra a budhiștilor europeni scrie, că în Maiu anul viitor se va ținea o rară sărbătoare. Atunci adevă se vor împlini două mii cinci sute de ani, de când principele indian Budha (Înțeleptul) întors din pustietate a răspândit în India învățăturile religioase, care îi poartă și astăzi numele. Noua religie a fost îmbrățișată de numeroase suflete încă pe vremea lui Budha.

Balon nenorocit. Din Lipsa Germaniei au pornit cu balonul patru călători Duminecă trecută seara, iar în ziua următoare Luni la amezzi au trecut d'asupra ținutului de lângă Balatonfüred. Apucați de furtună, au căzut din balon 3 dintr'ânșii, aproape de Baja, 2 s'au rănit și au fost duși în spital... Va să zică: pământul Ungariei totuși are oarecare atracțiune pentru străini.

Capela clădită în 10 ceasuri. Credincioșii englezi dintr'o comună din America au hotărât să-și ridice o capelă. Într'o oară au adunat paralele trebuincioase, iar în timp de nouă ore au clădit capela. Astfel, după o muncă de 10 ceasuri, s'a putut ținea slujbă într'ansa fiind provăzută cu toate lucrurile necesare, până și cu lumină electrică. La clădirea capelei au lucrat 200 de lucrători.

Primejdia trăsnetului. Un doctor arată într'un ziar german, căt este de primejdios a purta arme în vreme de furtună. În Germania au fost trăsniți o mulțime de soldați pe timpul exercițiului militar. Doctorul susține, că sunt periculoase pe munți chiar și bastoanele cu fer la capăt; tot asemenea sunt primejduiți țărani în câmp, din pricina ferului dela plug. De aceea este lucru cuminte, ca în timp de furtună să se lapede bețele cu fer, puștile să se așeze în piramide la o parte iar plugul să se lase în brazdă.

Milion pierdut. Un factor din Berlin a pierdut o scrisoare recomandată, în care se găsea un scris fonciar de un milion de mărci. Direcția poștelor a dat trimițătorului o despăgăbire numai de 42 de mărci. Cel ce a găsit scrisoarea pierdută, n'a avut însă nici un folos: scrisul de un milion a fost de-larat anulat.

Absintul. Se știe, că Elveția a oprit fabricarea și importarea absintului. Acum se vestește, că și stăpânirea franceză a luat lupta împotriva acestei strașnice băuturi, care primejduiește sănătatea cetățenilor: guvernul pregătește un proiect de lege pentru oprirea absintului în Franța. Medicii francezi, în timpul mai nou, au aflat că a treia parte a bolnavilor alienați sunt jertfele absintului.

La examenul de chirurgie. Profesorul cătră student: — „Dta vezi, că musculatura dela piciorul stâng al pacientului s'a contractat; acest picior este mai scurt decât celalalt, și d'aceia bolnavul schiopătează; spune-mi dta ce ai face în asemenea caz?” — Candidatul: — „Aș schiopăta și eu”.

Spargere. Făptuitori necunoscuți au pătruns în tutungeria mare din Murăș-Osorheiu și au furat bani, timbre și țigări în preț de vre o 7 mii de coroane, spargând mese și lădițe. De interiorul casei Wertheim, în care se găsea o sumă considerabilă de bani, nu s'au putut atinge. Se speră, că hoții vor fi prinși.

Dl Dr. Emil Babeș, avocat în Budapesta ne roagă să avizăm pe cei interesați cari i se adresează în diferitele lor afaceri, că nainte de a face drumul până în capitală, împreună cu spese de multe ori zadarnice, să i se adreseze prin o scrisoare precis adresată (IV., Gróf Károlyi utca 14), la care dsa răspunde imediat. Scrisorile totdeauna să i se trimită recomandate, de carece în timpul din urmă multe scrisori francate (nerecomandate) se perd.

La fondul „Andrei baron de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor al „Reuniunii meseriașilor români sibieni”, au mai dăruit: văduva preoteasă Ana Genie n. Florian și copiii săi Vasile, Elena și Ana în amintirea soțului respective a părintelui lor I. Genie, fost paroh în Rodu, 4 cor.; George Lazar, cul. tip. 20 bani; „Logia Andreu Șaguna Nr. 1 a Bunilor templieri” 2 cor.; Ana Imbăruș n. Ioan, 1 cor. și Vic. Tordășianu, prezid. 10 bani.

Expoziție de jocuri naționale. Pentru a scoate la iveală frumseța jocurilor populare românești („Călușerul”, „Bătuta” și altele), se va face în luna Iulie a. c. o expoziție de jocuri naționale în Ibașfalău (Elisabetopole). Expoziția se va ține cu prilejul adunării însoțirii economice-comerciale „Mugurul” din acel oraș. Fiecare trupă de jucători, stătătoare din 5—9 membri, în portul original, va avea vâtaul și lăutarul său. Se vor arăta felurile jocului obișnuite în comuna, din care au venit trapele de jucători. Câteva premii de 10—50 coroane se vor împărți celor mai isușiți în măiestria jocului. Toți călușerii vor avea în ziua expoziției întreținere gratuită. Doritorii se pot adresa până în 15 Iulie n. dlui Dr. Al. Morariu, avocat în Ibașfalău (Erzsébetváros), care va da deslușiri.

Program pentru încheierea solemnă a anului școlar 1909/1910 la școala civilă de fete a „Asociațiunii”. Marți, în 28 Iunie n. 1910 dela 11—12 ore a. m. în sala festivă a Muzeului Asociațiunii.

1. L. Cherubini: „*Blanche de Provence*”, cor pentru două voci de sopran și una de alt cu acompaniament de pian.
2. C. Chován: „*Lugojana*”, la pian (p. patru mâni).
3. W. A. Mozart: „*Sonata XII. D dur.*”
4. St. O. Iosif: „*Icoane din Carpați*”. Recitare.

5. D. G. Kiriac: „*Frunzulică de doi nuci*”, cântec popular aranjat pentru trei voci egale cu acompaniament de pian, de Liviu Tempea.

6. Fr. Hünten: „*Rondo*”
7. I. Murășian: „*Capriciu-Fis moll.*”
8. O. Goga: „*Străinul*”. Recitare.
9. Tudor cav. de Flondor: „*Somnoroase pădărele*”, poezie de M. Eminescu, melodia aranjată pentru trei voci egale cu acompaniament de pian, de Liviu Tempea. Oaspeții sunt bineveniți! Direcțiunea.

Concert. Membrii corpului profesoral dela școala Asociațiunii aranjază în beneficiul colegului lor *Liviu Tempea*, profesor de muzică, Marți în 28 Iunie n. a. c. seara la 7 ore în sala festivă a Muzeului Asociațiunii, un concert cu următorul program:

1. Fr. Schubert: *Impromptu* Op. 90 Nr. 1, *Moment musical* Op. 94 Nr. 1, *Impromptu* Op. 142 Nr. 2.
2. a) L. Tempea: *Cântec de leagăn* din „*Gheorghe cel viteaz*” de St. O. Iosif.
b) D. G. Kiriac: „*Frunzulică de doi nuci*”, cântec popular aranjat; — două coruri pentru trei voci egale cu acompaniament de pian.
3. R. Schumann: a) *Novellette* Op. 21. Nr. 1.
b) *Romanze* Op. 28 Nr. 2.
c) *Vogel als Prophet* Op. 82 Nr. 7.
d) *Arabeske* Op. 18.
4. L. v. Beethoven: *Sonata primăverii* pentru vioară și pian, Dl Crețu și Dl L. Tempea.

II.

5. L. v. Beethoven: *Rondo* Op. 51 Nr. 1. *Andante* F dur. *Sonata* Op. 2. Nr. 3. *Allegro*.
6. Tud. cav. de Flondor: „*Somnoroase pădărele*”, poezie de M. Eminescu, melodie aranjată pentru 3 voci egale cu acompaniament de pian.
7. Fr. Chopin *Notturmo* D-dur. *Impromptu* As dur. *Polonaise* A-dur.
8. *Lectură umoristică*, Dl E. Borcia.
9. *Piese românești*.

Prețurile de intrare: de persoană K 2— pentru tinerime a K 1— pentru studenți a 40 fil.

Bilete de intrare se vând: Marți dela 10—12¹/₂ ore la Casina română (Muzeul Asociațiunii) și seara la casă.

Cărți și reviste.

Revista Asociației generale a învățătorilor din România, nr. 12 din Maiu 1910, are sumarul următor: 10 Maiu. *Energia morală a caracterului*, de I. Bratu. Al 7-lea congres. *Băncile populare*. Cum trăesc învățătorii? *Apostolii flămânzi la sate*. *Agricultură elementară*, și alte articole de învățământ și de literatură.

Ziar nou. A apărut cu data Caransebeș, 5 Iunie st. v. 1910 primul număr al ziarului „*Vocă Granitei*”, foaie politică-tărănească, redactată de dl Gh. Țintariu. Prețul abonamentului pe an 3 cor. Apare odată pe lună.

Candela, nr. 6 din Iunie 1910 cuprinde: Epistola lui Iuda de Dr. V. Gheorghiu. *Virtutea creștină* de C. Morariu. *Profetul Malachia* de Dr. Isopescu. Text rusec. *Predică* pentru ostași de I. Tomoiagă. *Comunicări*. *Intrebări și cazuri pastorale*. *Cronică*.

Raportul XXI al școlilor pop. elementare susținute de comuna bis. română ortodoxă din Arad. Anul școlar 1909—1910. Intocmit de *Iosif Moldovan*, director. — Cuprinde o scurtă cuvântare către părinți și școlari, rostită la încheierea anului, de directorul școlar și purtând titlul: „*Suntem săraci*”. Corpul didactic e compus din 4 puteri învățătoresci, aplicate la patru școli cu IV—VI clase. Au fost înscriși 288 școlari, dintre cari: 128 băieți și 160 fete.

Anuarul XXIV al școlii civile de fete cu internat, a „Asociațiunii”, pe anul școlar 1909—1910, publicat de Dr. V. Bologa, director. Cuprinsul: Cum să studiem? de Victor Stanciu și Știri școlare. — Personalul școlii a fost compus din: un director, 4 profesori și profesoare ord., 1 prof. suplentă, 2 cateheți și 9 instructori și instructoroare. Numărul elevelor, în patru clase și în cursul complementar, a fost 134. În internatul școlii au fost adăpostite 106 eleve. Institutul are 2 biblioteci: Biblioteca corpului profesoral și biblioteca elevelor; numărul și felul cărților din aceste biblioteci nu este arătat în anuar.

Poșta redacției.

„Un coleg”. Cu privire la cele scrise în altă foaie, la adresa învățătorilor din comuna V., dați răspunsul tot în foaia aceea, căci așa e obiceiul. Cetitorii noștri nu știu ce s'a scris în cealaltă foaie, deci nu cunosc chestia de loc. De alt-cum în chestii de natura aceasta, mai bine este a nu se da nici un răspuns. Pentru că prin aceea, că puneți vina pe alții nu vă scuzați de loc.

„Albina”

institut de credit și economii în Sibiu.

A XXIII-a tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 5% în florini ale Institutului de credit și economii „Albina” a urmat în 23 Iunie 1910 în prezența domnului notar public regesc Gavril Zăgoni și a doi membri ai comitetului de supraveghere al institutului. S'au tras, în valoare totală de florini 48,000 următorii numeri:

la fl. 500 Nr.: 3, 51, 114, 119, 203, 212, 265, 279, 297, 364, 451, 512, 521, 573, 589, 618, 619, 698, 699, 730, 731, 759, 803, 828, 830, 882, 889, 947, 952, 964, 974, 1092, 1104, 1117.

la fl. 1000 Nr.: 6, 43, 62, 80, 115, 117, 179, 182, 231, 255, 262, 266, 284, 291, 308, 393, 418, 451, 464, 470, 542, 548, 580, 584, 624, 673, 683, 684, 740, 789, 829.

A doua tragere la sorți publică

a scrisurilor fonciare de 4½%. S'au tras în valoare totală de K. 64,000 următorii numeri:

la K 500 Nr.: 25, 37, 43, 121.

la K 1000 Nr.: 49, 97, 111, 120, 230, 243, 302, 307, 308, 313, 325, 327.

la K 2000 Nr.: 9, 123, 168, 192, 259, 425, 455, 533, 535, 577, 631, 673, 797, 833, 863, 864, 874, 875, 889, 891, 898, 906, 909, 921, 930.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1911 aceste scrisuri fonc. se răscumpără la casa institutului în Sibiu, la Filialele sale în Brașov și Lugos, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur”, și la Wiener Filiale der Zivnostenská banka pro Cechy a Moravu în Viena; la Ungarische Escompte- und Wechsel-Bank și la Pester ungarische Commercial-Bank în Budapesta, precum și la Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe in Triest, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpăra și mai înainte oricând prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1911 înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

de %: la fl. 500 Nr.: 24 (din 1908), 124 (din 1908), 434, 484 (din 1908), 663 (din 1906), 1084, 1115.

la fl. 1000 Nr.: 178, 309 (din 1908), 546 (din 1908), 559, 595 (din 1906), 722, 798.

de 4½% la K 500 Nr.: 99.

la K 1000 Nr.: 186, 246.

Sibiu, în 23 Iunie 1910.

(217) 1—1

Diracțiunea.

Nr. 293—1910.

[202] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile în foaia „Telegraful Român”, anume în:

1. Ibanești-pădure, salar: 380 cor. din repartitie, relut de grădină 20 cor., lemne de focărit și curățit în natură;

2. Gorgenynados, salar: 700 cor. din repartitie, 100 cor. dela Consistor, lemne de focărit și curățit în natură;

3. Maros kövesd, (M. Cuesd), salar: 600 cor. din repartitie, curățit, grădină și lemne în natură.

La toate trei posturile salarele se întregesc dela stat la suma de 1000 cor. după definitivarea învățătorilor și recunoașterea celor aleși, din partea statului.

Învățătorii sunt îndatorati a cerceta sfânta biserică, a ținea cor de școlari și a prevedea învățământul și în școala de repetiție.

Petițiile, instruite conform legii, sunt a se așterne subscrisului, p. u. Déda, în termenul deschis.

Maros-kövesd, 4 Iunie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Galacteon Șagău
protopop.

Un tinăr

din familie bună, absolut de clasa III-a sau IV-a gimnazială sau reală, află loc ca practicant la firma

Ioan Comșa și Fiu

în Săliște (Szélistye).

(210) 2—3

Redactor responsabil Teodor V. Păcășian.

Licitațiune.

Comuna bis. gr. or. Pianul-de-jos, tractul Sebeșului-săseșc, dă în întreprindere zidirea unei școale pe calea licitațiunei publice minnende, care se va ține: **Duminecă în 10 Iulie n. la 2 ore p. m. în școala din Pianul-inf.**

Prețul strigării va fi Cor. 28.000.

O parte din cărămida trebuincioasă o va da comuna bisericească.

Ofertele au să cuprindă un vadiu de 5% dela suma de esclamare și declarația, că oferta o cunoaște condițiunile și se supune lor.

Planul și preliminarul aprobate de prea veneratul Consistor arhidiecezan sub Nr. 599/910, precum și condițiunile mai d'aproape, se pot vedea la oficiul parohial gr. or. din localitate.

Din ședința comitetului parohial ținută în Pianul-de-jos, la 7/20 Iunie 1910.

Ioan I. Popa

notar.

Vidi:

(213) 1—1

I. Bena

presid.

Sergiu Medean

protopop.

Nr. 529/910.

[212] 1—3

Publicare.

Pe baza concesiunei ministrului reg. ung. de agricultură nr. 26358—I/A—2 și 66800—I/A—2/1908 comuna Gurarului dă în exploatare pe calea licitațiunii publice lemnul de lucru — fără coșă — de pe un teritor de 285.89 jugăre catastrale, și anume 23.425.2 m. lemn de brad, 3777.5 m3 lemn de pin, precum ca lemn de ars 23.382 m3 lemn de fag, și 365 m3 lemn de mestecăc și de plop.

Licitațiunea publică împreună numai cu oferte închise se va ține în 10 August 1910 la 3 ore p. m. în cancelaria comunală din Gurarului. Prețul de strigare e 155.497 cor. 60 fil. Vadiul e 15.550 cor. Oferte ulterioare nu se iau în considerare. La ofertele închise e a se acorda vadiul.

Condițiunile licitării, precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală din Gurarului, precum și la curatorul silvanal reg. ung. al cercului Săliște în decursul oarelor de oficiu.

Se observă, că pădurea în care se vinde lemnul, e situată lângă râurile Cîbinul-tic și mare care sunt acomodate pentru plutire și sunt întocmite spre acest scop și pe care comuna proprietară de pădure are dreptul de plutire,

Gurarului, în 12 Iunie 1910.

Primăria comunală.

Nr. 526/910

[203] 2—3

Concurs.

În sensul ordinului prealalt consistorial nr. 4914 Bis. din 1910, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român” pentru postul de capelan pe lângă nepuținciosul paroh Lezar Popa din Șinca-nouă, cu dreptul de succesiune în parohia de clasa I-a.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fasonate în coala B.

Concurenții vor înainta cererile concursuale în termenul dat — subsemnatului oficiu, protopresbiterial — având a se prezenta în vre o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a sluji sau cuvânta.

Făgăraș, în 6 Iunie 1910.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial consent.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 244/1910.

[206] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh, din parohia de clasa II **Ponor**, din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin respocarea parohului, Laurențiu Corbea, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești de stat.

Concursul înzestrat cu documentele cerute de § 17 a regulamentului pentru parohii și eventual și alte acte recomandatoare, să se aștearnă subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul deschis.

Concurenții — cu prealabila înștiințare la acest oficiu — până 8 zile înainte de sinodul electoral, se pot înfățișa în parohie, spre a cânta, resp. a celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia, 4 Iunie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial consent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 527/910.

(204) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu, începând cu 1 Octomvrie 1910, dela școala noastră confesională din Șinca nouă, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Cu emolumentele: 600 cor. dela biserică, curățit în natură și lemnele de foc necesare, 400 cor. dela stat întregire ce se va cere.

Fiitorul învățătoriu, va avea să conducă regulat Sâmbăta la vecernie, Duminecă și sârbătoreala la liturgie pe copii și copilele acestei școale și să cânte răspunsurile.

Făgăraș, în 6 Iunie 1910.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român din Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Concurs.

Diracțiunea institutului de credit și economii „Lumina” publică concurs pentru un post de practicant.

Reflecții au să și înainteze rugărilor scrise cu mâna proprie până la 20 Iulie a. c. st. n. dovedind prin atestat că au absolvat școala comercială superioară și cunosc limba română, maghiară și germană.

Cei cu praxă în afaceri de bancă, cu serviciul militar împlinit și cari cunosc afacerile la cartea funduară vor fi preferiți.

Salar anual pentru începători 960 cor. pentru cei cu praxă 1200 cor. plătit în rate lunare aticipative.

Alesul e datoriu să și ocupe postul imediat.

Sibiu, 15 Iunie 1910.

(207) 2—3

Diracțiunea.

Concurs.

Pentru ocuparea postului al doilea de învățător devenit vacant prin pensionare la școala confesională gr. or. din Borgo Bistrița, prin aceasta se escrie concurs. Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1000 coroane și anume: 600 cor. din fondul școlar gr. or. 300 cor. din fondul școlar gr. cat. și 100 cor. din cassa bisericească gr. or. solvit în rate lunare aticipative.

2. Cuincienalele corăspunzătoare.

3. Curățit în edificiul școalei.

4. Grădină în natură.

Concurenții să și înainteze petițiunile oficiului presbiterial subsemnat (Beszterce) în termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Cel ales este dator a conduce copii la biserică în Dumineci și sârbători și a cânta cu ei sf. liturgie.

Borgobistrița, din ședința senatului școlar gr. or. ținută la 30 Mai 1910.

Aurel Monda

paroh, preș.

Ioan Janca

inv., not.

(208) 2—3

Nr. 368/1910.

[209] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școalele confesionale din comunele mai jos arătate din tractul Bistriței, cari posturi vor fi a se ocupa cu 1 Septemvrie n. 1910 se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, și anume:

1. În Blășfaleul-de-sus, cu salar fundamental de 600 cor. din repartitie dela popor, cortel, grădină și lemne de foc.

2. În Borgo-Rus, salar: pentru anul prim de serviciu 800 cor., de aici înainte 1000 cor. din fondul școlar și din cassa bisericească, adause cincenale conform legii, dar numai după anii serviți aici, cortel, grădină și lemne de foc.

3. În Borgo-Bistrița, postul al II-lea. Salar: 1000 cor. și anume 600 din fondul școlar gr. or., 300 din fondul școlar gr. cath. iar 100 din cassa bisericească gr. or. adause cincenale conform legii după anii serviți aici, cortel în edificiul școalei, grădină și lemne de foc. Salarul se plătește în rate lunare.

Reflecții la aceste posturi își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresb. în termenul deschis. Cei aleși vor fi datori a conduce elevii la biserică în Dumineci și sârbători și a cânta cu ei la sfânta liturgie. Vor fi preferiți cei cari vor putea dovedi că sunt capabili a forma cor.

Bistrița, 7/20 Iunie 1910.

Oficiul protopresb. gr. or. al Bistriței în conțelegere cu comitetele parohiale.

Gregorin Pletosu
protopresbiter.

Nr. 5758 Plen.

[198] 3—3

CONCURS.

Prin conclusele sinodale nr. 29 din sesiunea anului 1909 și 69 din sesiunea anului 1910 s'a decretat înființarea unui post de coreferent școlar cu calificatiune academică.

Pentru ocuparea celui post se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul arhidiecezan „Telegraful Român”.

Salarul împreună cu postul din nou sistemizat se va satori în mod corăspunzător prin consistorul arhidiecezan.

Cererile să fie înaintate la consistorul arhidiecezan în termenul normal, instruite cu următoarele documente, toate în original:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Documente despre calificatiunea superioară academică.
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 31 Maiu 1910.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 332 F. G. — 1910

[201] 2—3

Concurs.

Pentru conferirea de stipendii din „Fundațiunea lui Gozdu” pe anul școlar 1910/11 la școalele medii, facultăți, universități, și școalele de cadeți la armata comună și honvezi — se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notar public:

a) că este fiu de cetățean ungăr și aparține bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezătorilor provăzută cu clauzula parohului competent, că și de prezent aparține bisericii greco-orientale române;

b) că studiază cu succes bun la vre un institut public din patrie, spre care scop studenții dela școalele medii să prezinte atestatul despre anul școlar 1909/10 iar cei dela facultăți și universități indicele despre toate semestrele ascultate până acum;

c) că are avera proprie și a părinților nu e de ajuns să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop să producă atestat dela direcția politică competentă. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris și de preotul locului, iar dacă n'ar fi acolo preot ori este înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Concurentul să arete în petițiunea sa specialitatea la care și locul unde voințe a continua studiile și dacă folosește și alt stipendiu.

4. Cei ce voințe să studieze în străinătate să arate necesitatea de a continua studiile în străinătate, ca la caz, dacă li se va vota stipendiu să se poată expora concesiunea ministerială.

5. Cu privire la concurenții pentru votarea de stipendii la școalele de cadeți, se observă, că stipendiile acestea numai atunci se vor solvi comandei școlare dacă concurentul va documenta, că este primit de elev regulat.

6. Petițiunea instruată cu documentele susamintite este a se adresa reprezentanții Fundațiunei lui Gozdu (Budapest. VII Holló utca 8 sz.) până la 23 Iuliu (5 August) a. c.

7. Toți stipendiștii actuali să provoacă, ca până la 2/15 Iulie a. c. să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1909/10 căci altcum se va sista stipendiul respective ajutorul avut.

8. Petițiunile defectuos instruite sau sosite după termen nu vor fi considerate.

9. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetul fundațiunii lui Gozdu, ținută în Iunie 1910.

Comitetul.

Dela Bibliotecă arhidiecezană se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „Valra luminoasă” înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.